

Beste natuurvrienden,

Winterse buien en flink wat wind recht uit het zeegat... iedereen zit knusjes thuis met een warme chocomelk en een leuk muziekje op de achtergrond. Iedereen? Neen! Een kleine groep natuurfanaten trotseert ook het meest barre weer op zoek naar boeiende waarnemingen. Ze worden soms meewarrig bekeken en hier en daar tikt men met de wijsvinger tegen het voorhoofd... "gekke jongens (en meisjes), die NVO-ers".

Op **zondag 27 januari** trokken we met z'n **20-en** (9 AM en 12 PM) langs de IJzermonding in Nieuwpoort. Dit gebied met zijn slikken en schorren werkt als een magneet op allerlei vogelsoorten, zeker bij laag tij is het er

meer dan de moeite. Zo kregen wij over de dag gespreid maar liefst 38 vogelsoorten te zien waaronder toch weer wat nieuwe (voor NVO) en bijzondere soorten.

De IJzermonding kende de laatste 100 jaar flink wat veranderingen. Van ongeschonden natuur naar marinebasis

naar slibstortplaats en terug naar natuur. Ook nu zijn weer werken bezig, deze keer om 3 hectare duingrasland om te zetten naar slikken en schorren, een biotoop die aan de Vlaamse kust enkel in het Zwin en in Nieuwpoort te vinden is. Per hectare is dit ondertussen wellicht het meest kostbare natuurgebied in Vlaanderen, zowel in geldwaarde als in natuurwaarde.

Vooraf in de grote kijkhut werden we verwend met veel mooie waarnemingen. Dat moeten niet altijd super-speciale soorten zijn (maar het mag wel natuurlijk). Een groep Wintertalingen die zich dichtbij zit te wassen; een Zilverplevier die eten zoekt; een tiental Pijlstaarten; Tureluurs en Zwarte ruiters die hun verschillen tonen... en veel meer van dat fraais. De IJzermonding is wellicht het enige gebied waar je het hele jaar door zoveel bijzonders kunt combineren.

Alleen maar vogels dan tijdens deze wandeling? Nee hoor, we maakten ook wat tijd voor wat planten, enkele korstmossen en enkele slakken. Maar eerlijk is eerlijk, in de wintermaanden ligt de focus vooral op vogels.

Gelukkig kunnen de strandvondsten van de volgende activiteit voor wat variatie zorgen. En stilletjes dromen we alweer van de lente, vanaf begin maart kunnen we uitkijken naar de eerste bloeiers en de eerste vlinders.

Hoe zit het ondertussen met onze fameuze soortenlijst? Tja... die blijven we netjes aanvullen. Voorlopig is het voor dit jaar natuurlijk nog wat mager met 57 soortjes maar ons NVO-totaal wordt stilletjesaan wel indrukwekkend, we klokken nu af op **747 soorten**. Het tempo waarin er nieuwe

soorten worden toegevoegd zal natuurlijk steeds lager komen te liggen, maar wat we hebben pakken ze ons al niet meer af. De traditie om 12 soorten nader te belichten met een foto en een tekstje wordt ook in ere gehouden. In totaal werden zo al **547 soorten** in de spotlight gezet. Je kunt trouwens al die foto's en tekstjes bekijken in één mega-excel-bestand, te vinden op onze site via deze link : <https://nvosite.com/bestanden/>

Je kunt er ook alle vorige verslagjes vinden : <https://nvosite.com/archief/>

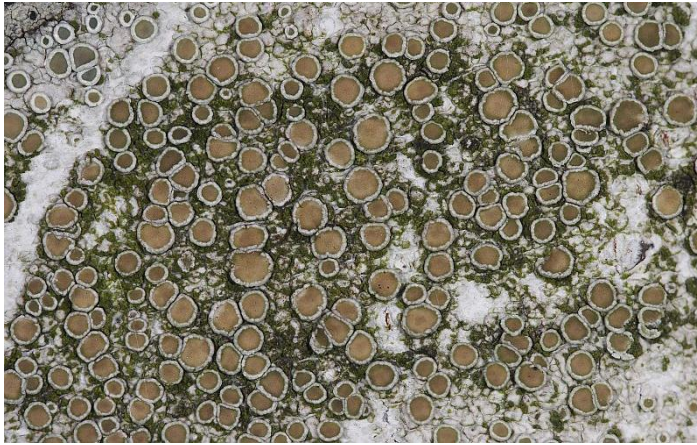
Als toemaatje vind je op het einde van dit verslag nog twee pagina's met foto's die de dag zelf werden gemaakt. Met dank aan Natacha en Wim V.

De Houtduif, de Stadsduif (of Rotsduif) en de Turkse tortel kennen we wel, we zien ze regelmatig in onze woonwijken en tuinen. Maar er is nog een vierde inheemse duivensoort, de **Holenduif**. Deze soort zul je maar zelden in de stad vinden. Van op een afstand ziet de vogel er egaal donkergrijs uit met twee zwarte vegen op de vleugel. Vooral het volledig zwarte oog is een goed determinatiekenmerk. (foto : waarnemingen.be)

Eendensoorten uit elkaar houden is niet altijd even eenvoudig. Zeker de vrouwtjes maken het met hun camouflagekleuren flink moeilijk. Maar er zijn wel wat handige trucs, zo is de kleur van de vleugelspiegel een goed hulpmiddel. Deze vlek is bij zittende of zwemmende vogels niet altijd te zien maar vaak wel. Bij dit koppel **Krakeenden** kun je zien dat die vleugelspiegel wit is. (foto : nrc.nl)

Vroeger werden korstmossen, zoals deze **Witte schotelkorst**, niet tot de zwammen en ook niet tot de planten gerekend omdat ze deels zwam en deels alg zijn. Maar onderzoek toonde aan dat ze tot 95 % uit zwamdraden bestaan dus ze worden nu toch bij de zwammen ingedeeld. Er bestaan in onze streken wel duizend soorten van dus opnieuw een moeilijke afdeling. Maar ze zijn wel vaak zeer mooi en fotogeniek. (foto : verspreidingsatlas.nl)

Mossen worden vaak in één adem genoemd met korstmossen maar ze zijn helemaal niet aan elkaar verwant. Mossen zijn namelijk wel echte planten maar hebben geen echt vatenstelsel en geen echte wortels. Ze nemen hun water en hun voedsel rechtstreeks uit het regenwater op. Daardoor kunnen ze op plaatsen groeien waar andere planten dat niet kunnen. Dit **Duinsterretje** groeit bijvoorbeeld meestal op droog duinezand. (foto : waarnemingen.be)

Het fotograferen van vogels is een hobby die door veel mensen wordt beoefend. Je moet toegeven, als je deze foto van een **Bontbekplevier** ziet begrijp je ook wel waarom. Plevieren behoren tot de steltlopers en hebben vooral de korte bek als gemeenschappelijk kenmerk. Het zijn "oogjagers", ze jagen op het zicht en dus niet op de tast zoals veel andere steltlopersoorten. (foto : waarnemingen.be)

Deze **Zilverplevier** kwam ook duidelijk in beeld en de soortnaam maakt het al duidelijk dat deze dus ook tot de plevieren behoort. Bij ons in Oostende zie je ze maar zeer zelden maar in de IJzer-monding zijn ze zo goed als altijd present. Dat heeft alles te maken met hun favoriete biotoop : slikken en schorren. (foto : waarnemingen.be)

De steltlopersoorten leven bijna allemaal in open terrein en je kunt ze dus meestal goed bekijken. Toch is het vaak niet eenvoudig om er de juiste soortnaam op te plakken. Op deze foto zie je twee soorten die sterk op elkaar lijken: rechts de behoorlijk algemene **Tureluur**, Links de veel zeldzamere **Zwarte ruiter**. Wie goed kijkt ziet wel wat verschillen waarbij de snavel het meest opvalt. Bij Zwarte ruiter is die veel langer en de bovensnavel is altijd volledig zwart. (foto : zeelandnet.nl)

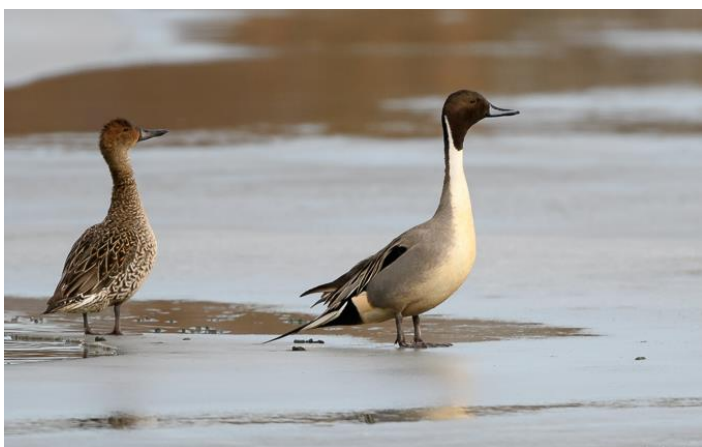

Af en toe wordt je als wandelaar door de natuur getraakteerd op een prachtige waarneming. Zo kregen we tijdens de namiddag-wandeling van zeer dichtbij, en zeer lang, een mannetje **Roodborsttapuit** te zien. Een klein vogeltje maar door zijn kleurencombinatie wel erg opvallend. Zulke waarnemingen vormen extra motivatie om steeds opnieuw op stap te gaan in de natuur. (foto : waarnemingen.be)

In de winter zijn maar weinig plantensoorten vlot herkenbaar. Maar soms zijn de zaaddoosjes zo specifiek van vorm dat je de plant wel goed kunt benoemen. In deze potjes van de **Avondkoekoeksbloem** blijven de zaadjes heel lang zitten. Reservevoedsel voor kleine zangvogeltjes die ze tijdens de winter komen leegpikken. (foto : JaVa)

Bij slakken denk je aan vochtige omgevingen met veel groen, maar blijkbaar kunnen ze ook in zeer droge omstandigheden prima overleven. Enkele soorten, zoals onder andere deze **Slanke duinhoren** hebben zich aan de duinen aangepast. Ze zijn niet groot maar wie het kleine niet eert.... dat hebben we al vaak gezegd. (foto : waarnemingen.be)

De toestand waarin een vogel zich bevindt kan zijn vorm sterk veranderen. In rust vormen eendensoorten eerder ronde, plompe vormen. De nek lijkt kort en gedrongen. Maar in alerte toestand, zoals bij dit koppeltje **Pijlstaarten**, wordt de vorm uitgerekt en de nek lang en smal. Ook de patronen lijken dan anders maar bij het mannetje Pijlstaart blijft wel altijd de witte wig op zijn kop goed zichtbaar. (foto : waarnemingen.be)

Er zijn wel wat pieper-soorten en die uit elkaar houden is niet zo gemakkelijk (o, verrassing). De meest voorkomende soort is de **Graspieper**. De strepen zijn diepzwart en lopen op de borst maar ook duidelijk op de flanken. Bij andere piepersoorten is de felheid en de verdeling van die streepjes dus anders (succes!) (foto : waarnemingen.be)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er is (zoals steeds) een herkansing mogelijk want op **zondag 10 februari** staat er opnieuw een boeiende activiteit op de kalender. (infomail volgt op maandag 04 februari)
Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuuractiviteiten. NVO staat voor **NatuurVrienden Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier bezoeken we, over 2 jaar gespreid, zo'n 40 verschillende locaties.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis.

Bij carpoolen wordt wel gevraagd een kleine brandstofbijdrage te betalen aan de chauffeur van dienst.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een blog gestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.com/>

Volgende NVO-activiteiten (steeds keuze tussen ochtend- en namiddagwandeling) :

- **Zondag 10 februari** : strandjutten op de **Oostendse oosteroever**
Start om 09u00 of 14u00 aan de voet van de Vuurtoren / Buskruitstraat / Oostende
Opgelet deze activiteit stond eerst op 03 februari gepland
- **Zondag 24 februari** : wandeling door de **Uitkerkse Polder**
RV carpoolers om 08u30 of 13u30 aan de parking nabij het kerkhof / Stuiverstraat 414 / Oostende
Ter plaatse : 09u10 of 14u10 bezoekerscentrum Groenwaecke / Kuiperscheeweg 20 / Blankenberge
- **Zondag 10 maart** : wandeling door het **Oostends Krekengebied**
Start om 09u00 of 14u00 aan fietsenstalling van de kinderboerderij / Stuiverstraat 599 / Oostende
- **Zondag 24 maart** : wandeling door natuurgebied **de Baai van Heist**
RV carpoolers om 08u30 of 13u30 aan de parking nabij het kerkhof / Stuiverstraat 414 / Oostende
Ter plaatse : 09u15 of 14u15 kleine vuurtorentje begin dijk Heist / Zeedijk-Heist 65 / Knokke-Heist
- **Zondag 14 april** : lentewandeling in het Oostendse **Stadsrandbos**
Start om 09u00 of 14u00 hoek van Gistelsesteenweg en Grintweg / Gistelsesteenweg 599 / Oostende
- **Zondag 28 april** : Daguitstap naar **Noord-Frankrijk** : Platier d'Oye en Cap Blanc Nez
RV carpoolers om 08u30 aan de parking nabij het kerkhof / Stuiverstraat 414 / Oostende
Ter plaatse : 09u30 op de parking van natuurgebied Platier d'Oye/ Route des Dunes 1040/ Oye-Plage

Weer of geen weer, er wordt altijd op de voorziene plaats en op het voorziene uur gestart

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte@proximus.be

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen... zijn steeds meer dan welkom via mail)

Met gevaar voor eigen leven (zie ook "Paul's muizen-avontuur") haalt Wim een dode vogel op. Het blijkt een jonge Kokmeeuw te zijn waarvan, vreemd genoeg, beide poten ontbreken. Was hier een verzamelaar aan het werk? (foto : NaGy)

De traditionele "korte" babbel met wat info over het gebied. Zo kort dat Christian DB al aardig staat te puffen blijkbaar (foto : NaGy)

Jan maakt op zijn eigen "subtiele" wijze duidelijk dat het deze keer de vijftigste NVO-activiteit is (foto : NaGy)

Soms viel het weer nog wel mee, andere momenten was het schrap zetten tegen de wind. De harde regenbui die zo'n 20 minuten aanhield had ook niet echt gemoeten maar ach... we hebben het overleefd. Wat moeten die vogels dan niet zeggen met zulk weer? Die kunnen geen extra jas aandoen hee.
(foto's : links van NaGy, rechts van WiVer)

Even napraten in de gastvrije Vierboete. De regen en de wind zijn alweer vergeten, maar de mooie waarnemingen niet. En de teusjes (en de soep) hebben gesmaakt, met dank aan het bijna-feestvarken die de volgende dag een nieuwe voordeur op het programma had. Bij deze van harte gefeliciteerd, Frank. (foto : waarnemingen.be)

